

άλλαρύσω Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἀλλὰ ρῦσαι, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐν τῇ φρ. τῆς Κυριακῆς προσευχῆς «ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ», λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ φαύλου παιδίου, οἶον: αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς!

Καταδικάζω τινὰ εἰς ποινήν, τιμωρῶ: Μὴ μᾶς ἀλλαρύσης, Κύριε!

άλλασκάγια ἐπίρρ. Κεφαλλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἑνετ. *scaglia* = ρῦψις.

Μὲ ἐπενδύτην ἐρριμμένον ἐπὶ τῶν ὤμων χωρὶς νὰ φορεθοῦν αἱ χειρίδες: Προβατεῖ μὲ τὴ γιανέττα του ἀλλασκάγια. Φορεῖ τὸ ταβάρου του ἀλλασκάγια.

άλλατορίζω Πελοπν. (Λακων.)

Ἵσως ἐκ τοῦ Ἰταλ. *alleato* = σύμμαχος.

Ἀμέλγω τὰ πρόβατα ἄλλου ποιμένος χρησιμοποιῶν τὸ γάλα αὐτῶν μετὰ τοῦ γάλακτος τῶν ἰδικῶν μου προβάτων πρὸς κατασκευὴν τυροῦ. Τοῦτο γίνεται ὅταν τὰ ποίμνια εἶναι μικρὰ καὶ δὲν ἐπαρκῇ τὸ γάλα τοῦ ἐνὸς μόνου πρὸς τυροκομίαν: Ἀλλατορίζομε μὲ τὸν τάδε τὰ πρόβατα.

άλλατούρα ἦ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλλατουριάζω.

Ζάλη, σκοτοδίνη.

άλλατουριάζω ἀμάρτ. ἀλλατουριάζουν Ἡπ. Στερελλ. (Λεπεν.) Μέσ. ἀλλατ'ριάζουμι Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλλατορίζω.

1) Συμμειγνύομαι, συμφύρομαι, ἐπὶ τῶν ποιμνίων Στερελλ. (Λεπεν.): Ἀλλατούριασαν τὰ κοινάδια. 2) Μέσ. μεταφ. σκοτίζομαι, ζαλίζομαι Ἡπ.

άλλατοῦρκα ἐπίρρ. σύνθηθ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Τοῦρκος κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -α τροπικὰ ἐπίρρ.

Κατὰ τὸν τρόπον τῶν Τούρκων, ὡς οἱ Τούρκοι συνηθίζουν: Αὐτὸς ζῇ μὲ ὄγρὸ γυναικὲς ἀλλατοῦρκα. Κάθεται ἀλλατοῦρκα (ὀκλαδόν). Εἶναι τρεῖς ἢ ὦρα ἀλλατοῦρκα (ὡς συνηθίζουν νὰ μετροῦν τὸν χρόνον οἱ Τούρκοι).

άλλαφάτσα ἐπίρρ. Ἡπ. (Χουλιαρ.) Κεφαλλ. κ. ἀ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀλλὰ καὶ τοῦ οὗς. φάτσα.

1) Κατὰ πρόσωπον, ἔμπροσθεν, ἀπέναντι Ἡπ. (Χουλιαρ.) κ. ἀ.: Ἐρχιτι - σιάθ'κι ἀλλαφάτσα Χουλιαρ. 2) Πλαγίως ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον Κεφαλλ.: Φρ. Ἐβαλλε τὸ καπέλλο του ἀλλαφάτσα (ἔθεσε τὸν πῖλον κεκλιμένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὅχι κατὰ τὸν συνηθὴ σεμνὸν καὶ κόσμιον τρόπον, φέρεται ἄρα ἀλαζονικῶς, ὑπεροπτικῶς). Συνών. στραβά.

άλλαφίλα ἐπίρρ. Κέρκ. (Ἀργυραῖδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἰταλ. *filo* (νῆμα, κλωστή καὶ μεταφ. σειρά, συνέχεια) κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -α τροπικὰ ἐπίρρ.

Συνεχῶς, ἐξακολουθητικῶς: Ἐδοῦλεψα 'ς αὐτὸ τ' ἀδέλι πέντε μέρες ἀλλαφίλα. Δὲν ἐκλείσει μᾶτι τρεῖς νύχτες ἀλλαφίλα.

άλλαφράγκα ἐπίρρ. σύνθηθ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Φράγκος κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -α τροπικὰ ἐπίρρ.

Κατὰ τὸ ἔθος τῶν Φράγκων, συνήθως ἐπὶ χρονολογίας κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ παρ' ἡμῶν ἢ ἐπὶ μετρήσεως ὥρας (παλαιότ.): Δέκα Μαΐου ἀλλαφράγκα. Ἡ ὥρα εἶναι πέντε ἀλλαφράγκα (παλαιότ.) Πβ. *ἀλλαγκρέκα, ἀλλανόβα.

άλλαχοῦ ἐπίρρ. λόγ. κοιν. ἀλλαοῦ Κῶς

Τὸ μεταγν. ἐπίρρ. ἀλλαχοῦ.

Εἰς ἄλλο μέρος. Συνών. *ἄλλη, ἀλλοῦ.

άλλαχτὰ ἐπίρρ. Ζάκ. Πόντ. (Σάντ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλλαχτός.

1) Ἐναλλάξ, ἀμοιβαίως Πόντ. 2) Ἐπ' ἀνταλλάγματι Πόντ. (Σάντ.) 3) Σαφῶς, εὐκρινῶς, ἐπὶ ἀναγνώσεως ὁρθῆς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν συλλαβισμόν Ζάκ.

άλλαχτερός ἐπίθ. Στερελλ. (Ἀμφ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλλαχτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ερός.

Ἐπὶ χρώματος, ἀνοικτός.

άλλαχτήρι τό, ἀμάρτ. ἀλλαχτέρ' Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλλάζω.

Ἀλλαγὴ, ἀνταλλαγὴ: Ἀς εὐτάμε ἀλλαχτέρ' (ἄς κάμωμεν κτλ.)

***άλλαχτικός** ἐπίθ. ἀλλαχτικὸ τό, Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλλάζω.

Τὸ δι' ἀλλαγὴν ἔνδυμα.

άλλαχτός ἐπίθ. ἀλλακτός Ἀνδρ. ἀλλαχτός Ἰθάκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.) Σάμ. Χίος κ. ἀ. —Λεξ. Βλαστ. ἀτὲ Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀλλακτός.

A) Ἐπιθετ. 1) Ἠλλοιωμένος ἐκ νόσου ἢ θλίψεως Σάμ.: Ἐγιν' ἀλλαχτός ἀπ' τῇ πίκρα τ'. 2) Παράξενος, ἰδιότροπος (κυρίως ὁ ἡλλοιωμένους ἔχων τοὺς τρόπους) Χίος. β) Ἀνόητος, μωρὸς Λεξ. Βλαστ. 3) Συνεσταλμένος, αἰτολμος, δειλός, ἐντροπαλὸς Χίος. 4) Ὁ ἀνταλασσόμενος, ὁ ἐξ ἀνταλλαγῆς προερχόμενος Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.): Ἀλλαχτὸν ἐπῆρα αὐτοῦ τὸ μῆλον Τραπ. 5) Ὁ μεταλλάξας τὰ παλαιὰ του ἐνδύματα διὰ νέων ἢ καινουργῶν Τσακων.: Σάμερε ἀτὲ ἐζᾶκα τὸν ἄγιε (σήμερον μὲ τὰ καλά μου ροῦχα ἐπῆγα εἰς τὴν ἐκκλησίαν).

B) Τὸ οὐδ. ὡς οὐς. 1) Τὸ μεταλασσόμενον ἔνδυμα, τὸ ἀντικαθιστάμενον ὑπ' ἄλλου ἐνδύματος, ὅπερ εἶναι ἢ καθαρὸν ἢ καινουργὲς ἢ πολυτελὲς Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.): Ἀσμ.

Εἶντα μὲ θέλ' ὁ βασιλγὰς τῶ' εἶντα 'ν' ὁ ὀρισμός του;

Ἄν εἶναι γιὰ τὸ χόρεμαν, νὰ πιάσω τ' ἀλλαχτά μου

(χόρεμαν = χορός) Κύπρ. 2) Τὸ κατὰ τὴν δοξασίαν τοῦ λαοῦ ὑπὸ τῶν νεράιδων ἀνταλασσόμενον ἴδιον παιδίον, ὅπερ ἔχει σωματικὰ καὶ ψυχικὰ ἐλαττώματα, ἥτοι εἶναι ἰσχνόν, καχεκτικόν, ἀφηρημένον, ἡλίθιον, λαίμαργον κττ., πρὸς τὸ ὑγιὲς τῆς γυναικὸς Ἀνδρ. Ἰθάκ. Κεφαλλ.

